

1

Renovatie

massief hardhouten sportvloersysteem

beschrijving

programma's

houten sportvloeren

INTERLINE SPORTSYSTEMEN BV

WWW.SPORTVLOEREN.NL

BONA SPORTVE PRIMER

Productbeschrijving

Kenmerken

Bona Sportive Primer is een eencomponent grondlak op waterbasis voor de behandeling van houten vloeren die als sportvloeren worden gebruikt voorafgaand aan het afwerken met Bona Sportive Finish. Het geeft een goed gevulde uitstraling en accentueert de natuurlijke houtkleur.

Eigenschappen

- speciaal ontwikkeld in combinatie met Bona Sportive Finish
- hoog vast stofgehalte
- goed gevuld oppervlak
- accentueert de natuurlijke houtkleur

Vorbereiding

Het te behandelen oppervlak dient droog, goed kaalgeschuurd en vrij van vet, stof, verontreinigingen en oude waslagen te zijn.

De laatste schuurgang uitvoeren met de eenschijfmachine Bona Buffer volgens het Bona Scrad systeem of met schuurgaas of –papier korrel 120 of fijner.

Gebruiksaanwijzing

Voor gebruik (of voor het overgieten van een kleinere hoeveelheid) de lakcan goed schudden. Opbrengen met een Bona waterlakroller of Bona applicator gebruiken. De aflak gelijkmatig met een vloeiende beweging opbrengen en lakopeenhopen voorkomen.

N.B. Kamer- en laktemperatuur niet lager dan 13°C tijdens de verwerking/het drogen.

Tijdens en gedurende een week na de verwerking de ruimte goed ventileren.

Alvorens de laatste aflaklaag op te brengen tussenschuren met de Bona Buffer volgens het Bona Scrad systeem of met schuurgaas of –papier korrel 120 of fijner.

Technische gegevens:

Type aflak:	eencomponent waterverdragen grondlak
Vast stofgehalte:	circa 32%
Viscositeit:	circa 17 seconden (25°C, FC4)
Ph-waarde:	circa 8
Dichtheid:	1.04 kg/dm ³
Droogtijd:	2-2,5 uur op 20°C / 60% r.v.
Gereedschap:	Bona roller, borstel of spatel
Verbruik:	8 m ² /liter (120g/m ²) per laklaag
Veiligheid:	niet geclassificeerd
Ontbrandingspunt:	niet brandbaar
Houdbaarheid:	tenminste 1 jaar na productiedatum in ongeopende originele verpakking
Opslag/transport:	de temperatuur mag niet lager zijn dan +5°C en hoger dan +25°C
Verpakking:	10 liter cans (2 x 10 – 34 dozen p/pallet)

Meer informatie over de door ons gebruikte sportlakken kunt

U ook vinden op de website van Bona: www.bona.com

Systeem informatie SPORTLAKKEN

BONA SPORTVE FINISH

Productbeschrijving

Kenmerken

Bona Sportive Finish is een tweecomponenten 100% polyurethaanlak op waterbasis voor de behandeling van houten sportvloeren in zowel speciale als algemene gelegenheden.

Eigenschappen

- 100% polyurethaan
- hoge slijtvastheid, bestand tegen strepen en krassen
- zeer bestand tegen huishoudchemicaliën
- voldoet aan DIN 18 032 - stroefheid

Vorbereitung

Het te behandelen oppervlak dient droog, goed geschuurd en vrij van vet, stof, verontreinigingen en oude waslagen te zijn.

De laatste schuurgang uitvoeren met de eenschijfmachine Bona Buffer volgens het Bona Scrad systeem of met schuurgaas of –papier korrel 120 of fijner.

Vorbereitung van kant-en-klaar parket en eerder gelakte vloeren:

Algemene condities voor het overlakken:

1. Het over te lakken parket moet compleet schoon zijn. Vloeren die eerder behandeld zijn met was, polish of soortgelijke producten kunnen niet worden overgelakt.
2. Het moet mogelijk zijn om de bestaande aflak over te lakken met Bona Sportive Finish

Bona kan geen goede hechting garanderen bij het overlakken van andere merken dan Bona. Bona Sportive Finish hecht doorgaans goed op gelakte parketvloeren, maar voor het aflakken toch altijd een proefstuk maken om de hechting te controleren. Behandel een klein gedeelte zoals hieronder beschreven en breng een laag Bona Sportive Finish aan. Kras na 3 dagen met een muntstuk zachtjes over de laklaag. Als de lak goed blijft zitten, dan voldoet de hechting.

Vorbereitung van voorgelakt kant-en-klaar parket: voor het lakken moet de vloer eerst worden behandeld volgens het Bona Prep systeem – zie de gebruiksaanwijzing op het etiket.

Vorbereitung van eerder gelakte vloeren: voor het lakken moet de vloer eerst worden behandeld volgens het Bona Prep systeem – zie de gebruiksaanwijzing op het etiket – met schuurgaas of –papier korrel 150 en vervolgens 1-2 lagen Bona Sportive Finish opbrengen.

Gebruiksaanwijzing

Voor gebruik (of voor het overgieten van een kleinere hoeveelheid) de lakcan goed schudden. Zowel de lak- als de hardercan hebben een maatverdeling. Na de benodigde lakhoeveelheid te hebben bepaald, de Bona Sportief Harder (4%) toevoegen en de can goed schudden of het mengsel direct goed doorroeren. Vijf minuten wachten alvorens te gebruiken. Het mengsel binnen 8 uur verwerken. Opbrengen met een Bona waterlakroller, Bona opbrenapparaat of vergelijkbaar apparaat gebruiken. De aflak gelijkmatig met een vloeiende beweging opbrengen en lakopeenhopen voorkomen. N.B. Kamer- en laktemperatuur niet lager dan 13°C tijdens de verwerking/het drogen. Tijden en gerurende een week na de verwerking, de ruimte goed ventileren.

Systeem informatie SPORTLAKKEN

BONA SPORTIVE FINISH

Productbeschrijving (vervolg)

Aanbevolen laksysteem:

Op kaal hout: 1 x Bona Sportive Primer + 2-3 x Bona Sportive Finish
Overlakken: 1-2 x Bona Sportive Finish

Droogtijd

Bij het tussenschuren – volgens het Bona Scrad systeem – van Bona Sportive Finish de lak minimaal een nacht laten drogen.

De vloer kan na circa 8 uur voorzichtig worden betreden en na circa 72 uur volledig worden belast. Na circa 1 week is de lak compleet uitgehard en kan de vloer normaal worden gereinigd. Tijdens het uitharden de vloer uitsluitend droog reinigen.

N.B. Tijdens en gedurende een week na verwerking, de ruimte goed ventileren.

Technische gegevens:

Type aflak:	tweecomponenten waterverdragen 100% polyurethaan aflak
Vast stofgehalte:	circa 32%
Viscositeit:	circa 17 seconden (25°C, FC4)
Ph-waarde:	circa 8
Slijtvastheid:	ca. 5mg/100 omw. (SIS 9235509)
Dichtheid:	1.04 kg/dm ³
Glansgraad:	(bij 60°) glans: ca. 90, zijdemat: 45-50
Mengverhouding:	4% Bona Sportive Verharder (40 ml op 1 liter aflak)
Droogtijd:	2,5-3 uur op 20°C / 60% r.v.
Gereedschap:	Bona roller of Bona opbrengapparaat
Verbruik:	8-10 m ² /liter (120-100g/m ²) per laklaag
Veiligheid:	niet geclassificeerd
Ontbrandingspunt:	niet brandbaar
Houdbaarheid:	tenminste 1 jaar na productiedatum in ongeopende originele verpakking
Opslag/transport:	de temperatuur mag niet lager zijn dan +5°C en hoger dan +25°C
Verpakking:	2 x 10 + 2 x Sportive Verharder – 34 dozen p/pallet

Meer informatie over de door ons gebruikte sportlakken kunt

U ook vinden op de website van Bona: www.bona.com

Aanvullende informatie houten sportvloeren

Onderhoudswerkzaamheden sportvloer

Onderhoud laklaag

Massief houten sportvloeren worden veelal geleverd met een zeer slijtvaste top laagbescherming (blanke coating). Het onderhouden van de laklaag wordt in de praktijk op twee manieren uitgevoerd, te weten:

1. Regelmatig aanbrengen van een nieuwe laklaag over de bestaande vloer.
Afhankelijk van het gebruik en onderhoud van de sportvloer zal dit eens per twee à drie jaar geschieden.

Werkwijze:

- Grondig ontvetten van de sportvloer met sportvloer stripper.
- Eventueel uitvoeren reparaties (beschadigingen) aan de vloer
- Vloer met ronde schuurmachine en zeer fijn schuurpapier opschuren.
- Aanbrengen van een nieuwe blanke bescherm laag (slijt laag).

Indien deze werkzaamheden eens per 2 à 3 jaar worden uitgevoerd zal het uitvoeren van grondige schuurwerkzaamheden (zie 2.) tot een minimum beperkt worden.

Richtprijs onderhoudslaklaag sportvloer (systeem 1).....: EUR. 5,00 / m² exclusief BTW

2. Uitvoeren van grondige onderhoudswerkzaamheden.
U kunt er ook voor kiezen de vloer zonder tussentijds aanbrengen van extra laklagen te gebruiken. Na een gebruiksperiode van 10 tot 12 jaar zal de vloer dan wederom voorzien moeten worden van een nieuwe top laagbescherming.

Werkwijze:

- Met de parketschuurmachine kaal schuren van de gehele vloer tot op het blote hout in drie schuurbehandelingen
- (uitvoeren van eventuele reparaties)
- Aanbrengen van een primer.
- Aanbrengen van twee laklagen sportlak.
- Tussen de laklagen wordt de geschilderde belijning aangebracht.

Prijs op basis van opname

Onderhoud aan een sportvloer moet simpel zijn.

Het leggen of renoveren van een houten sportvloer kan een kostbare zaak zijn, maar in ruil daarvoor zal de vloer u lang van dienst zijn. En hoe langer de levensduur is, hoe slimmer de investering. **Bona Sportive System** is ontwikkeld om de langst mogelijke levensduur voor alle sportvloeren te garanderen.

Door het combineren van preventieve maatregelen en de onderhoudsprocedures zoals in deze brochure beschreven, worden het gebruik en de uitstraling van de vloer geoptimaliseerd.

ONDERSTEUNING

Met deze informatie willen wij zeker stellen dat het onderhoud van de sportvloer op de juiste manier wordt uitgevoerd, zodat de vloer voor een lange tijd mooi blijft. Het **Bona Sportive System** biedt op alle fronten oplossingen om de vloer in een goede conditie te houden, van het lakken van kaal hout, het renoveren van bestaande gelakte vloeren tot het onderhoud van het gelakte oppervlak en niet te vergeten: het aanbieden van een afgestemd verfbelijningssysteem. Het is een compleet op elkaar afgestemd systeem.

Het doel van het onderhouden van een vloer is om meer uitgebreide renovatiewerkzaamheden zo lang mogelijk uit te stellen. Daarom: "Onderhoud moet simpel zijn".

Onderstaand geven wij gedetailleerde informatie over onderhoudsprocedures en renovatie. Wel moet men beseffen dat iedere vloer verschillend is. Per definitie is ieder geadviseerd onderhoudsschema slechts een startpunt. Het dient te worden aangepast aan de specifieke eisen van iedere individuele vloer. Bona heeft over de gehele wereld deskundig advies lokaal beschikbaar.

STROEFHEID

Een sportvloer moet voldoen aan vele eisen. De vloer moet schokken opvangen om het risico van letsel te minimaliseren. Maar kan niet te zacht zijn waardoor het vermoeiend is voor de atleten. Stroefheid van de vloer is mogelijk de belangrijkste factor. Te weinig stroefheid verhoogt het risico van uitglijden terwijl te veel stroefheid het risico op letsel verhoogt. Dit vereist een oppervlak met de juiste stroefheideigenschappen. **Bona Sportive System** voldoet niet alleen aan alle eisen van een professionele sportvloer maar overtreft deze zelfs vaak.

Vuil, zweet en vet kunnen zich hechten op het oppervlak, zelfs bij een dagelijkse schoonmaakroutine. Dit vermindert geleidelijk de kwaliteit van de vloer en maakt de vloer glad. Daar dit proces geleidelijk verloopt, gaat het vaak onopgemerkt totdat de slechte kwaliteit al te duidelijk wordt. Om deze reden is het van essentieel belang dat een hoog onderhoudsniveau aanwezig is.

ONDERHOUD MOET SIMPEL ZIJN

Om het onderhoudsproces simpel te maken, toont het **Bona Sportive System** stap voor stap de kernpunten waarmee rekening moet worden gehouden. Ondanks het feit dat iedere vloer individuele eisen en wensen heeft, blijven de basisstappen voor een goed resultaat gelijk.

Stap 1 in het **Sportive** programma legt zich toe op het onderhoud en de renovatie.

Zoals reeds eerder vermeld *‘Het doel van het onderhouden van een vloer is om meer uitgebreide renovatiewerkzaamheden zo lang mogelijk uit te stellen’*. Deze gedachte en benadering zijn een constante factor bij iedere vloer maar wellicht belangrijker bij sportvloeren door het intensieve gebruik en hun afmeting. **Stap 1** op constante basis herhalen zodat de vloer er vele jaren mooi blijft uitzien.

Hoe goed een vloer ook is onderhouden, na een bepaalde periode worden kleine krasjes op de vloer steeds meer zichtbaar. Bij het renoveren van de vloer voordat deze zodanig is afgesleten dat uitsluitend kaalschuren de enige optie is, is het mogelijk om zowel geld te besparen als de vloer er beter te laten uitzien voor een langere periode. **Stap 2** in het **Sportive** programma richt zich op de voorbereiding en het lichte schuurwerk van de vloer voordat een extra laag **Sportive Finish** wordt opgebracht. Zoals iedere vloerlegger zal vertellen, is het verschil groot tussen de kosten van licht schuurwerk en het kaalschuren van de vloer. Maar niet alleen wordt op de kosten van het werk zelf bespaard. Er gaat minder tijd verloren bij het sluiten van de sporthal, kleinere kans op grote hoeveelheden schuurstof, minder schuurwerk en de vloer blijft een mooie uitstraling houden.

Stap 1: Onderhoud

Preventieve maatregelen

- ☑ Voetmat: zorg voor een zo groot mogelijke voetmat bij de ingang. In ieder geval zo groot dat men er minimaal vier stappen op moet maken om er over heen te lopen. De mat dient om het vuil en water op te nemen. Water en zand hebben immers hetzelfde effect als schuurpapier op de vloer. Zonder mat ziet men extreme slijtage bij de inloop.
- ☑ Reinigen voetmat: zorg ervoor dat de mat regelmatig wordt gereinigd en indien nodig wordt vervangen; een vuile mat neemt geen vuil meer op!
- ☑ Schoenen: introduceer een 'schone schoen' beleid. Dit houdt in dat uitsluitend schone sportschoenen voor indoorgebruik mogen worden gedragen. Schoenen met zwarte zool niet toelaten op de vloer, deze kunnen zwarte strepen veroorzaken die niet meer te verwijderen zijn. Een dergelijke regel ook hanteren bij de verdere sportuitrusting. Bijvoorbeeld, zwart tape op hockeysticks laat eveneens zwarte strepen achter op de vloer.
- ☑ Sporttoestellen: zorg ervoor dat de toestellen in goede staat verkeren en waar mogelijk bescherming hebben bijvoorbeeld bij de poten.

Dagelijks onderhoud

- Oppervlaktetestof kan duidelijk de stroefheid van de vloer beïnvloeden, in het bijzonder op een nieuwe of recentelijk gelakte vloer. Minimaal dagelijks de vloer ontdoen van stof en zand bij voorkeur met een mop. Kleinere vloeren vegen met zachte bezem of stofzuigen.
- Om vuil en andere verontreinigingen te verwijderen de vloer reinigen met **Sportive Cleaner**. De **Bona Buffer** is hiervoor bijzonder geschikt. Voor zeer kleine vloeren en plaatselijke reiniging is een mop te gebruiken. Dit is echter niet voldoende voor grotere vloeren of voor langdurig gebruik. Voor licht gebruikte sportvloeren is deze onderhoudprocedure 1 - 2 maal per week voldoende terwijl zwaar multi-gebruikte vloeren meestal een dagelijkse reiniging vereisen.
- Wanneer met normale reiniging niet al het vuil of de strepen kunnen worden verwijderd, is het mogelijk een aggresievere pad zoals een rode pad te gebruiken. Maar overdadig, langdurig gebruik van agressieve pads kan het oppervlak van de vloer dof maken of beschadigen.
- Vermijd te veel water op de vloer. Schommelingen van het vochtpercentage in de vloer kunnen krimp- en zwelbewegingen veroorzaken.
- De uitwerking van het reinigingsprogramma zal nauwkeurig moeten worden bekeken om te kunnen bepalen of de frequentie van de reiniging voldoende is.

N.B. Alle materialen die voor het onderhoud worden gebruikt, in goede staat houden en regelmatig vervangen. Het is onmogelijk om de vloer goed schoon te houden met een versleten of vieze mop.

Extra onderhoud

Hoewel door regelmatige reiniging met **Sportive Cleaner** het in water oplosbare vuil en bijna alle andere verontreinigingen worden verwijderd, zal er een onvermijdelijke, geleidelijke opbouw ontstaan van materialen, inclusief vetten door huidcontact en transpiratie en ook synthetisch materiaal van schoenzolen e.d. Hierdoor zal het oppervlak langzaam gladder worden en het is belangrijk dat dit materiaal van de vloer wordt verwijderd zonder het oppervlak te beïnvloeden. Daarom de vloer aanvullend reinigen met **Bona Sportive Cleaner Plus**.

- Na verdunning de **Sportive Cleaner Plus** met mop over de vloer verdelen en circa 5 minuten laten inwerken. Het is van belang niet teveel op te brengen en het middel niet te lang op de vloer te laten.
- Wanneer **Sportive Cleaner Plus** de tijd heeft gehad de oppervlakverontreiniging te kunnen losmaken en op te lossen, de vloer machinaal reinigen met rode pad o.i.d. Het is belangrijk dat alle resten van **Sportive Cleaner Plus** van het oppervlak worden verwijderd alvorens met **Bona Sportive Cleaner** te reinigen.
- De tijd tussen het aanvullend reinigen met **Sportive Cleaner Plus** is afhankelijk van hoe de vloer wordt gebruikt en hoe zwaar deze wordt belast. Maar als een algemene richtlijn zullen de meeste sportvloeren iedere paar maanden moeten worden gereinigd; zwaar belaste vloeren vaker.

Restauratie

Bij sommige vloeren veroorzaken de aard en de mate van de belasting een merkbare verslechtering in de uitstraling van de vloer. In dat geval kan **Bona Freshen Up** worden gebruikt om de juiste uitstraling terug te halen. Alvorens **Freshen Up** voor de eerste keer te gebruiken, is het belangrijk dat de vloer zorgvuldig wordt gereinigd met **Bona Sportive Cleaner Plus** om alle mogelijke verontreinigingen te verwijderen.

Bona Freshen Up repareert alle doffe plekken of kleine krassen en is ontwikkeld om de glans van de originele lak op te halen. Het is belangrijk dat geen andere producten zoals was of polish op een vloer binnen het **Bona Sportive System** zijn gebruikt. Door het gebruik van deze andere producten dient de vloer beslist tot kaal hout te worden teruggeschuurd voordat met de opknapwerkzaamheden kan worden begonnen, en daarmee verdwijnt dus veel van het voordeel van het systeem.

Opbrengen met een mop, droogtijd circa 30 minuten. De frequentie van het opbrengen van **Bona Freshen Up** is voornamelijk afhankelijk van de belasting van de vloer. **Bona Freshen Up** uitsluitend gebruiken op multi-functionele vloeren en niet op speciale sportvloeren.

Stap 2: Renovatie

Stap 2 is ontwikkeld om de vloer te renoveren met een minimum aan voorbereiding om een goede hechting te krijgen met de verzekering dat het proces volledig, zo snel en efficiënt mogelijk is. Het proces combineert een chemische voorbereiding van het oppervlak met licht schuurwerk. De chemische voorbereiding garandeert dat het oppervlak vrij is van verontreiniging. Dit geeft de beste hechting van de lagen **Bona Sportive Finish**. Het daaropvolgende schuurwerk verwijdert de fijne krasjes.

Alvorens het overlakken de vloer grondig voorbereiden met **Bona Prep** systeem. **N.B.** Waar **Bona Freshen Up** is gebruikt, de vloer reinigen met **Bona Cleaner Plus** voordat **Bona Prep** wordt gebruikt.

Bona Prep is een kant-en-klaar voorbehandelingssysteem, dat het opbrengen van een chemische oplossing met licht schuren van de vloer combineert om de vloer een goede basis te geven voor het opbrengen van **Bona Sportive Finish**. Gedetailleerde informatie over het gebruik van **Bona Prep** is terug te vinden op de productbeschrijving en het etiket.

De vloer direct na het drogen behandelen met **Sportive Finish**. Sportlijnen kunnen nu worden gerepareerd met **Sportive Paint** of na de eerste laag **Sportive Finish** bij twee afwerklagen. Als alternatief kan de vloer 24 uur drogen maar in dat geval, de laatste twee stappen van het voorbereidingsproces herhalen om een goede hechting te garanderen.

Bona Sportive System werkt goed bij vloeren die zijn voorzien van een UV-aflak; weliswaar hebben veel van deze vloeren een door Bona ontwikkelde UV-aflak maar de hechting **moet altijd** worden gecontroleerd voordat de vloer wordt overgelakt - zie **Bona Prep** productinformatie. **N.B.** Vloeren die eerder zijn behandeld met was, polish of vergelijkbare producten kunnen niet worden overgelakt.

Het is niet onze intentie een garantie te geven voor een x-aantal jaren voor vloeren die zijn gelakt en onderhouden met Bona-producten. Deze garantie zou een hoop haken en ogen bevatten omdat de levensduur van een laklaag sterk afhangt van de wijze van onderhoud.

Ons beleid is om kwaliteitsproducten te leveren en de klant optimale ondersteuning te geven. Hierbij geven wij zwart op wit informatie en bezoeken de werken.

Voor advies of training van het Bona Lifetime Support System kunt u te allen tijde contact met ons opnemen.

Houten sportvloeren - een vak apart

Over de gehele wereld worden houten binnensportvloeren toegepast in allerlei houtsoorten en diverse systemen. De meest gebruikte houtsoorten zijn beuken, eiken, keruing, maple en tegenwoordig vanwege het milieu ook bamboe. Deze sportvloeren worden niet alleen gebruikt voor sportactiviteiten maar ook voor andere doeleinden als danslessen en vlooiemarkten.

Voor het afwerken van sportvloeren is het daarom essentieel te weten welke activiteiten er op gaan plaatsvinden, hoe de constructie is opgebouwd en dat dit conform de juiste eisen is geëerd. Een vloer die te veel veert, zal in de toekomst problemen kunnen opleveren met de laklaag. Maar een vloer die te weinig veert, zal sportblessures veroorzaken. Een vloer die te stroef is, zal problemen geven, maar een vloer die te glad is eveneens. En het is natuurlijk niet de bedoeling dat sporters struikelen of uitglijden en zo een blessure oplopen! Belangrijk is dus om een juist afgestemd systeem te krijgen.

DE OPBOUW

Voor de opbouw van een sportvloer zijn diverse systemen van verschillende leveranciers op de markt. Deze systemen zijn ontwikkeld vanuit het oogpunt de juiste vering te krijgen, die een sportvloer moet hebben. Als je zelf constructies gaat ontwikkelen, zal je deze eerst moeten laten testen door de daarvoor bevoegde instanties. Omdat een sportvloer altijd zal blijven veren, mag de lak door deze vering niet gaan breken. Voor het geval dat dit toch

meestal een oplosmiddelhoudende verf. Dit zorgt echter vaak voor hechtingsproblemen tussen lak en verf. Daarom is het belangrijk een watergedragen verf te gebruiken, die afkomstig is van dezelfde leverancier als de lak - en die natuurlijk voldoet aan de OPS-wegeiving. Verf en lak zijn dan altijd op elkaar afgestemd.

De belijning breng je aan vóór de laatste laklaag. Voordat je de belijning gaat aanbrengen, moet je de vloer goed tussenschuren met K 120 en breng je de belijningstape aan. Druk de tape goed aan, zodat de verf er niet onder kan komen. Nu kan je de verf aanbrengen en na 20 minuten de tape verwijderen. De verf één nacht laten drogen en de vloer de volgende dag nogmaals tussenschuren met K 120 voor een goede hechting. Daarna nog één of twee keer lakken.

HET ONDERHOUD

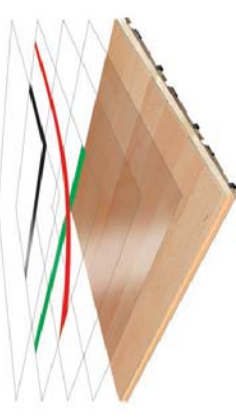
Na het leggen begint één van de belangrijkste punten voor een sportvloer: het onderhoud. Bij een sportdak horen ook speciale producten die de vloer stroef houden, reinigen, strepen verwijderen en een juiste bescherming geven zodat hij lang meegaat. Tijdens het sporten zal de vloer door gebruik glad worden. Met de juiste producten kan dit simpel worden opgelost. Slijtage van de vloer kan voor een groot deel worden voorkomen door een goede schoonlooppaat aan te brengen. Bij de entree van het sportcomplex moet een mat komen, die zo groot is dat bezoekers er minimaal vier stappen op zetten. Het is verstandig bij de entree van de sportvloer zelf een kleine schoonlooppaat neer te leggen.

Toch zal de onderhoudsdienst er niet aan ontkomen een beschermend product op de vloer aan te brengen in verband met kleine krasjes en het dofder worden van de vloer door gebruik. Als ze hiervoor een onderhoudsproduct gebruiken, dat geen wasbestanddelen bevat, kun jij de vloer eens in de twee tot vier jaar lichtjes schuren en lakken. Het voordeel hiervan is dat de renovatiekosten op langere termijn lager zullen zijn.

Je zult nu begrijpen dat het lakken van een sportvloer iets anders is dan de vloeren die parketters dagelijks lakken. Een goede lakproducent zorgt daarom voor een compleet sportsysteem met de juiste producten en ondersteunt parketters en onderhoudsdiensten in hun dagelijkse werk.

Eric Torsteeg, Bona Bendlux

*Voor meer informatie: Bona Benelux BV,
tel: +31 (0) 235 421 864, fax: +31 (0) 235 421 306,
bona.nl@bona.com of www.bona.com.*

gebeurt, dient de lak direct te scheuren omdat je anders de lak in vellen van de vloer kan trekken! Door het gebruik van een speciale sportlak die gemaakt is uit één dispersie voor zowel de grondlak als de aflak, kan je beide risico's grotendeels voorkomen.

De lak, de manier waarop je die aanbrengt én het onderhoud ervan, bepalen ook de stroefheid van de vloer:

1. De stroefheid van de lak. Deze moet voldoen aan bepaalde eisen, afhankelijk van de commissie die de vloer beoordeelt en van de klasse waarin de sportthal valt;
2. Het droogproces van de lak in de eerste 48 uur na het aanbrengen. Nadat je de vloer hebt gelakt, moet de beheerder voor ventilatie zorgen. Dit houdt in dat hij een paar keer in die 48 uur de deuren één uur open moet zetten, zodat er een luchtstroom ontstaat waardoor de relatieve vochtigheid lager wordt. Tijdens het lakken breng je namelijk een behoorlijke hoeveelheid water in de sporthal. Omdat zo'n hal al gauw een inhoud heeft van 7.000 kubieke meter, moet je echt zorgen voor ventilatie, anders bestaat de kans dat de vloer te glad opdroogt;

3. Het onderhoud van de laklaag bepaalt voor een groot deel ook de stroefheid van de vloer. Tijdens het gebruik zal een sportvloer door transpiratie, kleine stofdeeltjes en vet namelijk glad worden. Als de onderhoudsdienst de vloer niet met de juiste producten en op regelmatige tijden schoonmaakt, komen er geheide klachten over de stroefheid.

HET LAKKEN

Een sportlak is speciaal ontwikkeld om grote oppervlakken te kunnen lakken, zonder dat er grote kleurverschillen optreden. Met name voor sportgrondlakken is dit een zeer belangrijke eigenschap. Je kan de lak

het beste aanbrengen met meer mensen tegelijk, zodat de hele vloer ongeveer gelijktijdig kan worden afgewerkt. Daarbij moet je de lak eerst opzetten met een normale roller, en vervolgens narollen met een bredere roller waardoor hij mooi uitvloeit. De totale laklaag dient minimaal te bestaan uit één laag grondlak en twee of drie afwerklagen.

DE BELIJNING

Het aanbrengen van de belijning op een sportvloer is een specialistische job. Tot voor kort gebruikte men daarvoor

VLUCHTIGE ORGANISCHE OPLOSMIDDELEN:

Die gebruikt u natuurlijk niet, of toch wel?

Sinds jaren is het gebruik van verven, lakken, lijmen en kitten die vluchtige organische oplosmiddelen (VOS) bevatten, bij wet verboden. In plaats daarvan bent u als zakelijke gebruiker verplicht deze producten te vervangen door andere die geen oplosmiddelen bevatten. Als u omwille van een technische noodzaak toch oplosmiddelhoudende producten gebruikt, dan moet u daarvoor ontheffing vragen bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Niks nieuws, toch?

WAT IS ER AAN DE HAND?

We krijgen al langere tijd verontrostende berichten van producenten en groothandelaren: het verkoopvolume van oplosmiddelhoudende producten stijgt weer, en niet zo'n beetje ook. Nu kunnen we dat van tafel vegen door te zeggen dat al die producten via bouwmarkten en vakhandel bij consumenten terecht komen, maar we weten allemaal dat dat niet waar is. Er wordt een flink volume "weggezet" bij de zakelijke gebruiker.

Daar kunnen we ook van zeggen dat die spullen worden doorverkocht aan consumenten. Uit de beschikbare informatie blijkt echter dat er heel wat producten bij zijn die ongeschikt zijn om door consumenten, dus ongeschoolden, verwerkt te worden. En dan wordt het opeens wel spannend: er wordt dus door ondernemers in zakelijk verband gewerkt met oplosmiddelhoudende producten.

WAAROM GEEN OPLOSMIDDELEN GEBRUIKEN?

Het verbod op deze producten is niet uit de lucht komen vallen. Organische oplosmiddelen zijn heel efficiënt, maar helaas niet alleen bij het goed verwerkbaar maken van lakken en kitten, maar ook bij het

langzaam ziek maken en uiteindelijk voortijdig overlijden van mensen. We horen wel vaker van mensen dat ze nog nooit iets gemerkt hebben van ziekteverschijnselen die toewijsbaar zijn aan oplosmiddelen. En dat is nu precies het probleem: oplosmiddel is een sluipmoordenaar.

We weten allemaal dat oplosmiddelhoudende producten prettiger en vooral sneller werken. Je kunt een vloer wat sneller leggen en voegen, en lak met oplosmiddel droogt nu eenmaal sneller en is sneller beloopbaar. Alleen maar argumenten die hout snijden. Je hebt immers minder leegloop en minder planningsproblemen als je deze producten gebruikt. Daar staat tegenover dat je niet erg verstandig bezig bent.

Oplosmiddelen maakt geen onderscheid tussen zelfstandigen zonder personeel en werknemers. Oplosmiddelen weten ook niet of de gebruiker toevallig een consument is. Oplosmiddelen zoals thinner (tolueen) worden direct door de huid heen in de bloedbaan opgenomen en opgeslagen in het vetweefsel en de geslachtsorganen. Als er genoeg oplosmiddel is opgeslagen, dan kan de genetische informatie

in de geslachtsorganen veranderen, met alle mogelijke nare gevolgen voor de kinderen die nog niet geboren zijn. Het probleem blijft dus niet beperkt tot uzelf, maar strekt zich ook uit tot uw ongeboren nageslacht.

Het probleem met oplosmiddelen is niet zo zeer de hoeveelheid die in die ene vloer gaat, maar de hoeveelheden die je in de loop van een arbeidzaam leven verwerkt. Als je er maar vaak genoeg aan bloot staat, dan bouw je zo een "reserve" op die je behoorlijk ziek kan maken. Het is als met het drinken van alcohol: af en toe een glaasje kan geen kwaad, maar een krat hier per dag gaat op den duur toch problemen geven. Vaak danken mensen dat het dus geen kwaad kan, maar dat verschilt per persoon. Het hangt af van uw fysieke gesteldheid hoeveel oplosmiddelen tot problemen gaan leiden. Feit is dat het ongezond spul is waar je maar beter met een boog omheen kunt lopen. Er zijn gevallen bekend waar een half jaar blootstelling al tot aanzienlijke gezondheidsschade heeft geleid, evenals er gevallen bekend zijn waar blootstelling gedurende tientallen jaren geen enkele probleem heeft opgeleverd. Het is dus gokken, en de inzet is je gezondheid en dus je leven. Dan kan je beter een staatslot kopen.

Tenslotte is het gebruik van dit soort producten uit milieutechnische overwegingen onacceptabel geworden. De productie van oplosmiddelhoudende producten vereist

Lees verder op pagina 4

Vervolg van pagina 2

Vluchtige organische oplosmiddelen:

behoorlijke milieumaatregelen om te voorkomen dat de omgeving van de productielocatie er onder zal lijden. De mensen die de producten maken lopen dezelfde risico's als de gebruiker, zij het dat zij met veel grotere hoeveelheden kwalijke spullen te maken hebben. De productie van die lakken en lijmen is dus duur voor wat betreft milieumaatregelen, beschermingsmaatregelen en in termen van mogelijke maatschappelijke kosten.

OPS (de gevreesde schildersziekte) is een ziekte die voor de getroffen heel vervelend kan verlopen. Er worden drie hoofdtypen OPS onderscheiden, waarbij één type is onderverdeeld in twee subtypen:

Type I: Neurastheen syndroom. Dit zijn vage welzijnsklachten, een ziekte-toestand gekenmerkt door sterke geestelijke en lichamelijke vermoeidheid en grote prikkelbaarheid. De klachten in dit stadium worden niet of nauwelijks ontdekt.

Type II.a: Blijvende veranderingen in persoonlijkheid en het gevoelsleven. Te meten anatomische defecten in de hersenen.

Type II.b: Aantasting van leerfuncties

Type III: Dementie; vroegtijdige dementie is dikwijls het eindstadium. De ziekte is heel moeilijk vast te stellen, maar heeft grote gevolgen voor de getroffen en zijn directe omgeving.

Alle mensen die OPS oplopen moeten verzorgd en behandeld worden, en dat kost de getroffen en hun families heel veel leed en ons allemaal veel geld. Iemand die niet meer kan werken moet immers toch ook wonen, slapen en eten.

WAAROM DEZE PRODUCTEN WEL DOOR CONSUMENTEN VERWERKT MOGEN WORDEN

Het probleem met VOS en de OPS die daar het gevolg van is, is de blootstelling in combinatie met ventilatie en gebruiksduur. Een consument die een potje verf koopt om in de garage een tuinhekje te schilderen doet dat misschien eens in de vijf jaar, en wij staan iedere dag met ons hoofd in de dampen. Overigens is het werken met deze producten in de buitenlucht gewoon toegestaan. Binnenshuis ligt dat geheel anders.

Overigens liggen bouwmarkten ook in toenemende mate overhoop met de gemeentelijke autoriteiten als het gaat om gebruiks- en milieuvergunningen. Uit recent onderzoek blijkt dat een beetje uit de kluiten gewassen bouwmarkt in of bij een woonwijk het karakter van een bom kan krijgen, juist vanwege de hoeveelheid licht ontvlambare en ongezonde stoffen die ze in huis hebben.

ZIJN ALTERNATIEVEN, ZOALS WATERGEDRAGEN SYSTEMEN, VEILIG?

Helaas geldt ook hier dat 100% veiligheid niet bestaat. Watergedragen systemen bevatten additieven om de droging van het product te bevorderen. Inmiddels staat ook daarvan vast dat die niet geheel onschuldig zijn. Daar staat echter tegenover dat de mate van schadelijkheid nog altijd een heel stuk minder is dan van VOS. Dat neemt niet weg dat ook hier voorzichtigheid de moeder van de porseleinkast is: lees de gebruiksaanwijzing zorgvuldig en vraag het productveiligheidsblad op om te weten te komen hoe u veilig met deze producten kunt werken. Neem de juiste maatregelen en eet en drink niet tijdens de verwerking. Dat is nog altijd het meest eenvoudige.

Waarom is de VPL tegen het gebruik van oplosmiddelhoudende producten?

Allereerst is de VPL er niet voor dat de wet overtreden wordt. We hebben in Nederland afspraken gemaakt over welke producten we wel en niet willen gebruiken. Oplosmiddelhoudende producten gebruiken we niet.

Verder is het oogluikend toelaten van dit soort overtredingen niet in overeenstemming met wat we goed ondernemerschap zijn gaan noemen. Goede ondernemers denken na over de mogelijke gevolgen van het gebruik van producten, en waarborgen niet alleen hun eigen veiligheid en gezondheid, maar ook die van hun medewerkers en hun klanten. We dragen dus de verantwoordelijkheid voor de veiligheid en gezondheid van iedereen die in aanraking komt met ons product en productieproces. Zonder oplosmiddelen gaat dat nu eenmaal een stuk beter dan met.

Daarnaast heeft de VPL bezwaren tegen concurrentievervalsing. Een ondernemer die zich blijft bedienen van oplosmiddelhoudende producten bedondert niet alleen zichzelf, zijn medewerkers en zijn klant, maar vooral ook zijn collega-ondernemers. Er zijn immers minder uren nodig en dus wordt de vloer goedkoper. Concurrenieren door de wet te overtreden is onfatsoenlijk, en doen nette ondernemers niet.

Tenslotte is het gewoon onverstandig. Je kunt als werkgever een forse boete krijgen als je door de Arbeidsinspectie betrapt wordt op het gebruik van oplosmiddelhoudende producten zonder dat je de vereiste ontheffing hebt. En dan is er nog de zorgplicht die je als werkgever jegens je personeel hebt. Als

er iemand ziek wordt van het werk in uw bedrijf, bijvoorbeeld door de blootstelling aan verboden producten, dan kan u dat een hoop geld gaan kosten. En tja, je zult eerst een boot moeten hebben voor je die kunt verkopen.

DE ARBEIDSINSPECTIE

De Arbeidsinspectie gaat de komende tijd verscherpt controleren op het gebruik van oplosmiddelhoudende producten. Dat gaat ze doen door op een andere dan gebruikelijke manier te inspecteren. Immers: als u een flinke voorraad oplosmiddelhoudende producten heeft, dan zult u die niet neboen omdat dat zo leuk in uw magazijn staat, maar om ze te verwerken.

Die spullen kosten namelijk geld. Nu zal de AI niet over dat ene kanetje of dat ene busje vallen, maar als het veel meer wordt, dan heeft u toch wat uit te leggen.

De VPL staat achter dit handhavingsproject, omdat we niet willen dat u en onze schaarse vakmensen ziek worden van hun werk, en we ook niet willen dat er op een oneerlijke manier in de sector gconcurrereerd wordt. Het is aan u om te bepalen hoe u binnen uw bedrijf met de wettelijke regels om wilt gaan – daar gaan wij niet over. Waar we wel over gaan en ons terecht zorgen over maken is de oneerlijke strijd om de klant, die vaak helaas niet beter weet dan hem wordt verteld.